

Nr 192.

Utlåtande i anledning av väckt motion om inrättande av ett universitet i Norrland.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren av herr *Holmberg m. fl.* väckt motion (II: 5) har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning om inrättandet av ett universitet i Norrland.

I motionen erinras om tidigare motioner i samma ämne till 1946 och 1948 års riksdagar samt återopas vissa av de i dessa motioner anförda motive-ringarna. Sålunda anföres i motionen bland annat följande.

Behovet av teknisk fakultet vid det tilltänkta universitetet hade motiverats med de speciella förutsättningar och behov som finns för bergforskning och elektroteknik. Även för geologi och meteorologi, där Norrland framvisar säregna förhållanden, borde enligt motionärerna särskilda avdelningar upprättas.

Beträffande medicin och hygien framhölls dels att behovet av specialkliniker är trängande, dels att den medicinska forskningen bör inriktas även på speciellt norrländska förhållanden och dels att den medicinska undervisningen vid de tre utbildningsanstalter, som nu finns, avsevärt hämmas av bristen på klinikutrymmen, moderna laboratorier och bristande kontakt med andra forskningsgrenar.

I motiveringen för en naturvetenskaplig fakultet hade också framhållits den betydelse en stor biologiinstitution med goda experimentella resurser skulle komma att få för bl. a. medicinare och tandläkare.

Utskottet har i sitt utlåtande denna dag i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reformering av läkarutbildningen jämte i ämnet väckta motioner förordat, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en skyndsam och förutsättningslös utredning rörande inrättande av en för den kliniska utbildningen avsedd, till Norrland förlagd medicinsk läroanstalt.

Vidare får utskottet erinra om att under åren 1949—1950 en rad framställningar gjorts hos Kungl. Maj:t om utredning rörande ett universitet i Norrland, nämligen dels av landshövdingen i Västernorrlands län samt representanter för detta läns landsting, Härnösands stad och Sundsvalls stad, dels av landshövdingen i Jämtlands län samt representanter för detta läns landsting, stadsfullmäktige i Östersund och bildningsinstitutioner i länet, dels av representanter för 14 av Norrlands 18 städer, samlade till konferens i Skellefteå, dels av kommitterade för stadsfullmäktige i Umeå, dels ock av Skellefteå stads kommitté för utredning av skolfrågor. Över dessa framställ-

ningar har kanslern för rikets universitet efter hörande av vederbörande akademiska myndigheter i Uppsala, Lund, Stockholm och Göteborg den 30 januari 1954 avgivit yttrande. I sitt yttrande har kanslern i likhet med de i ärendet hörda akademiska myndigheterna tillstyrkt att en allsidig och förutsättningslös utredning rörande behovet av och möjligheter för inrättandet av ett universitet i Norrland komme till stånd. Samtidigt har kanslern emellertid ansett sig böra understryka, att enligt hans mening ett eventuellt uppriktande av ett dylikt universitet icke rimligen syntes böra ifrågakomma innan de befintliga akademiska lärosätena fått den i vissa avseenden ofrånkomliga upprustning, som alltjämt kräves för att sätta dem i stånd att på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina uppgifter.

De nu nämnda framställningarna ävensom en framställning från Svenska landsbygdens ungdomsförbund om utredning rörande ett särskilt universitet för Norrland är för närvarande föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Vid sådant förhållande och under hänvisning till vad utskottet i sitt ovan nämnda utlåtande angående reformering av läkarutbildningen förordat saknas enligt utskottets mening anledning för riksdagen att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om den i förevarande motion begärda utredningen.

Utskottet hemställer därför,

att motionen II:5 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 30 november 1954.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Ohlson, Iwar Anderson, Näsgård, Leander, Gillström, Näsström, Hesselbom, Sundelin, Einar Persson, Boman, Edvin Thun, Lundgren och Nils Theodor Larsson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmborg i Skövde, Bergström, Andersson i Malmö, Svensson i Ljungskile, Åkerström, Hoppe, Staxäng, Johansson i Mysinge, Gustafsson i Skellefteå, Blidfors, fröken Vinge, fröken Olsson och herr Svensson i Stenkyrka.

Reservation

av herr *Näsgård*.